

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Прагматика

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад»

за спеціальністю В11 Філологія
спеціалізації В11.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри англійської філології
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ, 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Прагматика
Викладач (-і)	Юрчишин Віта Миколаївна
Контактний телефон викладача	+390342596099
E-mail викладача	vita.yurchyshyn@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Згідно з графіком контролю самостійної роботи
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є теоретичні засади та практичні аспекти прагматики англійської мови як науки про використання мовних засобів у контексті та відповідно до ситуаційних умов. Курс має на меті забезпечити студентів знаннями та навичками аналізу мовлення з позицій прагматики, розуміння впливу контексту, соціокультурних факторів та комунікативних намірів мовця на інтерпретацію висловлювань. У ході вивчення дисципліни здобувачі освіти ознайомляться з основними теоріями та моделями прагматичного аналізу, ключовими складовими прагматичної компетенції, сучасними методами дослідження прагматики, а також педагогічними підходами до її викладання у процесі навчання англійської мови як іноземної. Окремий розділ присвячено прагматичній гумористичного дискурсу. Студенти розглянуть провідні теорії гумору, особливості міжкультурної комунікації в гумористичних ситуаціях, а також проаналізують типові джерела прагматичних невдач у сприйнятті гумору. На лекційних заняттях розглядаються теоретичні основи та сучасні дослідження у сфері прагматики, тоді як на семінарських заняттях студенти зможуть виконувати практичні завдання, аналізувати автентичні тексти та моделювати комунікативні ситуації з урахуванням прагматичних аспектів	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є забезпечення студентів знаннями основних прагматичних теорій та практичними навичками аналізу, інтерпретації та використання мовних засобів у певному контексті та культурних особливостей комунікації. <u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є: формування у здобувачів вищої освіти системно-наукового уявлення про прагматику англійської мови як складову комунікативної компетенції; розвиток умінь застосовувати термінологію прагматики та інтерлінгвальної прагматики під час аналізу автентичних текстів та комунікативних ситуацій; формування здатності самостійно набувати та удосконалювати необхідні навички для аналізу прагматичних аспектів усного та писемного мовлення; оволодіння методами дослідження прагматики, включно з аналізом мовленнєвих актів, ввічливості, імплікатур, передумов, деїксису та контекстуальних змінних; розвиток здатності інтегрувати елементи прагматичного аналізу у навчальний процес з англійської мови як іноземної; опанування теорій і моделей гумору (теорія інконгруентності, теорія розрядки, теорія релевантності) та вміння аналізувати гумористичний дискурс з прагматичної точки зору; формування вміння виявляти джерела прагматичних невдач у міжкультурній комунікації та розробляти стратегії їх подолання; розвиток навичок критичного мислення та рефлексії щодо ролі прагматичних чинників у комунікативній ефективності.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 2 Здатність бути критичним та самокритичним

ЗК 3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5 Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 6 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11 Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

ФК 3 Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів

ФК 4 Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів

ФК 5 Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їхніх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій

ФК 6 Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 7 Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Результати навчання:

РН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

РН 3. Застосовувати сучасні методики та інноваційні технології для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі.

РН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

РН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

РН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

РН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

РН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

РН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому

загалу, зокрема особам, які навчаються.

РН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

РН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

РН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	18
практичні	12
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
1	В11 Філологія	1-й	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Прагматика як розділ мовознавства. Визначення прагматики та її місце серед мовознавчих дисциплін. Мовленнєві акти, імплікатури, пресупозиції, деїксис і стратегії ввічливості як ключові поняття прагматики. Принцип кооперації та максими П. Грайса. Принцип ввічливості й теорія релевантності. Контекст і ситуативні змінні у формуванні значення.	2	2	8
Тема 2. Прагматична компетенція як практичний результат оволодіння прагматикою. Поняття прагматичної компетенції як складника комунікативної компетентності. Структура прагматичної компетенції: прагмалінгвістичний і соціопрагматичний компоненти. Взаємодія мовних засобів та культурних норм у формуванні прагматично коректних висловлювань.	2	2	8
Тема 3. Теорії і підходи до вивчення іншомовної прагматики. Основні теорії засвоєння прагматики: когнітивний, соціокультурний, інтерактивний підходи. Інтерлінгвальна прагматика: вплив рідної мови та культурного фону. Чинники успішного розвитку прагматичної компетенції: гіпотеза помічання, мовленнєвий досвід, міжкультурний контакт.	2	2	6
Тема 4. Методи дослідження прагматики. Дискурс-аналіз та етнографічні методи. Експериментальні методи: у вивченні мовленнєвої взаємодії. Експериментальні підходи: тест завершення дискурсу (DCT), рольові ігри, спостереження. Корпусні дослідження прагматичних явищ. Кількісні та якісні методи аналізу. Етичні аспекти	2	2	6

дослідження у міжкультурному контексті.				
Тема 5. Викладання прагматики в контексті ESL/EFL. Імплицитне та експіцитне навчання. Інтегроване навчання у змісті заняття та окремі прагматичні завдання. Методики навчання мовленнєвого етикету та мовних функцій: відпрацювання мовленнєвих актів, аналіз дискурсів, рефлексія. Використання автентичних матеріалів, рольових ігор та мультимедіа.		2	2	6
Тема 6. Роль викладача-носія мови на противагу викладача-неносія у навчанні прагматики. Переваги та обмеження носіїв мови у викладанні прагматики. Роль двомовності й усвідомленого оволодіння прагматикою у викладачів-неносіїв мови. Проблема інтуїтивного знання культурних норм. Стратегії професійного розвитку викладачів (тренінги, міжкультурний обмін).		2		8
Тема 7. Прагматика гумористичного дискурсу І: теорії гумору. Основні теорії гумору – теорія інконгруентності, теорія переваги, теорія розрядки, теорія релевантності. Прагмалінгвістичні механізми створення комічного ефекту: гра слів, двозначність, іронія, сарказм. Комунікативні наміри у жартах і реакція слухача.		2	2	6
Тема 8. Прагматика гумористичного дискурсу ІІ: міжкультурний вимір. Гумор у різних культурних контекстах: що вважається смішним і чому. Прагматичні невдачі у міжкультурному спілкуванні через гумор. Стратегії адаптації та пояснення гумору у викладанні англійської мови. Розвиток міжкультурної гумористичної компетенції.		2		8
Тема 9. Прагматика у міжкультурній комунікації. Поняття прагматичного збою у міжкультурному діалозі. Відмінності прагматичних норм у різних культурах (прямота / завуальованість, табу, стратегії ввічливості). Методи розвитку міжкультурної прагматичної чутливості та емпатії у майбутніх філологів. Прагматика у глобалізованому світі: виклики й перспективи.		2		4
ЗАГ.:		18	12	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Види контролю: поточний (усне/письмове опитування та практичні завдання на лекційному/практичному занятті); підсумковий (презентація письмового індивідуального завдання). Система оцінювання навчальної дисципліни складається з таких компонентів: 1. Аудиторна робота (30 % включає активну участь під час лекційних і практичних занять; виконання завдань на самостійне опрацювання). 2. Письмове індивідуальне завдання (70 % - написання проєкту та його презентація)			

Вимоги до письмових робіт	Передбачене одне письмове підсумкове завдання (студенти мають розробити пропозицію щодо навчання певного прагматичного аспекту на основі основних принципів і теорій, розглянутих у цьому курсі).
Практичні заняття	Знання студента оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями: «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок; «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу; «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю; «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік . Форма здачі – усна. Здобувачі готують презентацію проєкту, який вони писали протягом семестру. Максимальний бал за проєктну роботу – 70 балів.

8. Політика навчальної дисципліни

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за усне/письмове опитування та практичні завдання на лекційних/практичних заняттях (максимум 30 балів) та бал за проєктну роботу (максимум 70 балів).

Для отримання заліку за відомістю №1 студент повинен набрати 50 балів (мінімум 15 балів за практичні завдання на лекціях/семінарах та мінімум 35 балів за проєкт). При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента/студентки на лекційних та практичних заняттях, активність під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових та індивідуальних завдань; списування та плагіат, а також результати відпрацювання занять, пропущених з поважної причини.

Академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів

академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з «Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника» можна за покликанням:

<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapo-bihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>

Відвідування занять:

Студент зобов'язаний вчасно приходити на заняття. Він може бути недопущений до заняття у разі спізнення без вагомої на те причини. Студент має брати активну участь в обговоренні питань, які розглядаються під час лекційних і практичних занять; заохочується висловлювання власної думки. Здобувач вищої освіти має бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях. Студент може відпрацювати пропущене з поважної причини заняття чи вид контролю.

Студенти, які навчаються за **індивідуальним графіком**, опрацьовують матеріал самостійно з обов'язковим написання проєктної роботи та виконання письмових завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника». Ознайомитися з положенням можна за покликанням:

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennipro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-indyvidualnymhrafikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliastyefanyka.pdf

Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю №1, мають право перескласти залік за відомістю №2. На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять та при виконанні письмових робіт. У разі отримання незадовільної оцінки з навчальної дисципліни за талоном №3, студенти користуються правом повторного її вивчення, що регламентовано «Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (Редакція 3)», ознайомитися з яким можна за покликанням:

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia_pro-povtorne-vyvchenna-dystsyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів на платформах Coursera, Udemy, тощо, наявність сертифікатів, які підтверджують проходження відповідних професійних курсів/тренінгів, тощо) регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника», ознайомитися з яким можна за покликанням:

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliastyefanyka.pdf

Зарахування результатів неформальної освіти відбувається шляхом проходження онлайн курсів, які стосуються змісту навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література

Основна література

- Brown, P., & Levinson, S. C. (1987). *Politeness: Some Universals in Language Usage*. Cambridge University Press.
- Cohen, A. D. (2016). The teaching of pragmatics by native and nonnative language teachers: What they know and what they report doing. *Studies in Second Language Learning and Teaching*, 6(4), 561-585.
- Huang, Y. (2017). *The Oxford handbook of pragmatics*. Oxford University Press.
- Huang, Y. (2006). *Pragmatics*. Oxford University Press.
- Ishihara, N., & Cohen, A. D. (2014). *Teaching and Learning Pragmatics: Where Language and Culture Meet*. Pearson.
- Kecskes, I. (Ed.). (2022). *The Cambridge handbook of intercultural pragmatics*. Cambridge University Press.
- McConachy, T., & Spencer-Oatey, H. (2020). *Developing pragmatic awareness*. In *Developmental and Clinical Pragmatics* (pp. 393-428). De Gruyter Mouton.
- O'Keeffe, A., Clancy, B., & Adolphs, S. (2011). *Introducing Pragmatics in Use*. Taylor & Francis.
- Savić, M., Myrset, A., Economidou-Kogetsidis, M. (2025). *Researching and Teaching Speech Acts with Young L2 Learners: Beneath the Linguistic Surface*. Multilingual Matters.

Допоміжна література

- Юрчишин, В. М. (2020). Характеризація контекстуальної інформації та її роль під час інтерпретації сатири. *Сучасні дослідження з лінгвістики, літературознавства і міжкультурної комунікації*, 107-109.
- Erdogan, N., & Kitson, C. (2025). Integrating AI in language learning: Boosting pragmatic competence for young English learners. *LatIA*, 3, 115.
- Arooj, M., Syed, A. F., & Nawaz, N. (2024). Pragmatic competence of non-native English speakers: A speech act analysis of Shashi Tharoor's Oxford Union address. *Contemporary Journal of Social Science Review*, 2(4), 1317-1329.
- Alcón, Eva (2005). Does instruction work for pragmatic learning in EFL contexts? *System* 33 (3): 417-435.
- Alcón, Eva (2008). Investigating pragmatic language learning in foreign language classrooms. *International Review of Applied Linguistics in Language Teaching (IRAL)* 46 (3): 173-195.
- Alcón, E. (2015). Pragmatic Learning and Study Abroad: Effects of Instruction and Length of Stay. *System* 48C .
- Alcón, E., & Martínez-Flor, A. (eds.) (2005). Instructed Pragmatics and Second Language Learning. Special issue. *System* 33 (3).
- Alcón-Soler, Eva and Martínez-Flor, Alicia (2008). *Investigating Pragmatics in Foreign Language Learning, Teaching and Testing*. Multilingual Matters.
- Alcón, E., & M. P. Safont. (2008). "Pragmatic awareness". *Encyclopedia of Language and Education*. Vol 6. Eds. J. Cenoz y N. Hornberger. New York: Springer. 193-204.
- Alcón Soler, E.; Safont Jordà, M.P. (eds.) (2007). *Intercultural Language Use and Language Learning*. Springer.
- Alcón Soler, E., & J. Guzman Pitarch. (2010). The effect of instruction on learners' pragmatic awareness: A focus on refusals. *International Journal of English Studies* 10 (1): 65-80
- Archer, D.; Aijmer, K.; Wichmann, A. (2012). *Pragmatics: An Advanced Resource Book for Students*. Routledge.
- Bardovi-Harlig, K.; Mahan-Taylor, R. (2003). *Teaching Pragmatics*. Washington DC: United

States Department of State, Office of English Language Programs.

Bardovi-Harlig, K.; Nickels, E. L. (2011). "No, Thanks. I'm Full! Raising Awareness of Expressions of Gratitude and Conventional Expressions". In: Houck, N. R.; Tatsuki, D. H. (eds.), *Pragmatics: Teaching Natural Conversation*. Alexandria, VA: Teachers of English to Speakers of Other Languages (TESOL), 23-40.

Bardovi-Harlig, K.; Mossman, S. (2016). Corpus-based materials development for teaching and learning pragmatic routines. In B. Tomlinson (Ed.), *SLA research and materials development for language learning* (pp. 250–267). New York, NY: Taylor and Francis.

Barron, A. (2016). Developing pragmatic competence using EFL textbooks: Focus on Requests. *Literacy Information and Computer Education Journal (LICEJ)* 7 (1), 2172- 2179.

Berezenko, V. (2019). Developing the pragmatic competence of foreign learners: Guidelines to using constatives in modern English discourse. *Advanced Education*, 13, 81–87.

Cohen, A. D. (2018). Learning pragmatics from nonnative language teachers. Bristol: Multilingual Matters.

Culpeper, J.; Haugh, M. (2014). *Pragmatics and the English Language*. Palgrave.

Cummings, L. (2010). *The Pragmatics Encyclopedia*. Routledge.

DeKeyser, R. (2003). Implicit and explicit learning. In C. Doughty and M. Long (Eds.), *The Handbook of Second Language Acquisition*, pp. 313-348. Blackwell.

Domaneschi, F., & Bambini, V. (2020). Pragmatic competence. In E. Fridland & C. Pavese (Eds.), *Routledge handbook of skill and expertise*. Routledge.

Daniel, Z., & Oye, E. (2018). Teaching pragmatic competence in language education. *Journal of Language Education Studies*, 12(1), 45–62.

Félix-Brasdefer, C. (2017). "Elicited data". In: Barron, A.; Gu, Y.; Steen, G. (eds.), *The Routledge Handbook of Pragmatics*. Routledge, 27-40.

Golato, A. (2003). Studying Compliment Responses: A Comparison of DCTs and Recordings of Naturally Occurring Talk. *Applied Linguistics* 24 (1), 90–121.

Huang, Y. (2014). *Pragmatics*. 2nd edition. New York: Oxford University Press.

Jeon, E. H.; Kaya, T. (2006). Effects on L2 Instruction on Interlanguage Pragmatic Development: A Meta-Analysis. In: Norris, J. M.; Ortega, L. (eds.), *Synthesizing Research on Language Learning and Teaching*. Benjamins, 165-211.

Leech, G. N. 1983. *Principles of Pragmatics*. London: Longman.

Levinson, S. C. 1983. *Pragmatics*. Cambridge University Press.

Limberg, H. (2016). Teaching How to Apologize: EFL Textbooks and Pragmatic Input. *Language Teaching Research* 20 (6), 700-718.

Limberg, Holger (2015). Principles for Pragmatics Teaching: Apologies in the EFL Classroom. *ELT Journal* 69 (3), 275-285.

LoCastro, V. (2012). *Pragmatics for Language Educators: A Sociolinguistic Perspective*. Routledge.

Martín-Laguna, S. (2020). *Tasks, Pragmatics and Multilingualism in the Classroom. A Portrait of Adolescent Writing in Multiple Languages*. Multilingual Matters.

Maslova, L. (2023). Developing pragmatic competence: A Ukrainian perspective. *European Journal of Linguistics*, 3(2), 15–28.

Mokoro, E. (2024). Pragmatic competence in second language learners. *European Journal of Linguistics*, 3(2), 15–28.

Nightingale, R. (2014). Well I never!: formulaic language as a pragmatic resource in child entertainment media. In *Studying Second Language Acquisition from a Qualitative Perspective*. Springer. 203-218

Nightingale, R. & Pla, A. (2018). Assessing the impact of extramural media contact on the

foreign-language pragmatic competence and awareness of English philology students in Spain. In *Learning second language pragmatics beyond traditional contexts*. Peter Lang. 315-348.

Pangemanan, Y. A. T., Lalira, J. E., Scipio, J. E., Suoth, R. M., Tumuju, V. N., & Mantau, M. (2025). Teaching Pragmatic Competence in EFL Classrooms: The Impact of Speech Act Instruction on Pre-Service English Teachers. *Voices of English Language Education Society*, 9(1), 151–162

Rose, K. R.; Kasper, G. (eds.) (2001). *Pragmatics in Language Teaching*. Cambridge University Press.

Safont, M. P. (2005). *Third language learners: Pragmatic production and awareness*. Multilingual Matters.

Taguchi, N. (2013). Teaching Pragmatics. In: Chapelle, C. A. (ed.), *The Encyclopedia of Applied Linguistics* [Volume IX]. Wiley Blackwell, 5643-5650.

Taguchi, N. (2011). Teaching pragmatics: Trends and issues. *Annual Review of Applied Linguistics* 31, 289-310.

Taguchi, N. (2015). Instructed pragmatics at a glance: where ILP studies are, were and should be going. *Language Teaching* 48: 1-50.

Taguchi, N. and Sykes, J. (2013). *Technology in Interlanguage Pragmatics Research and Teaching*. John Benjamins.

Takimoto, M. 2008. The effects of deductive and inductive instruction on the development of language learners' pragmatic competence. *The Modern Language Journal* 92 (3): 369- 386.

Tatsuki, D. H.; Houck, N. R. (eds.) (2010). *Pragmatics: Teaching Speech Acts*. Teachers of English to Speakers of Other Languages (TESOL).

Timpe-Laughlin, V., Wain, J., & collaborators. (2015). Defining and operationalizing the construct of pragmatic competence: Review and recommendations. *ETS Research Report Series*, 2015(1), 1–50.

Trosborg, A. (ed.) (2010). *Pragmatics across Languages and Cultures*. Mouton.

Викладач (**Юрчишин В. М.,**
доцент кафедри англійської філології)